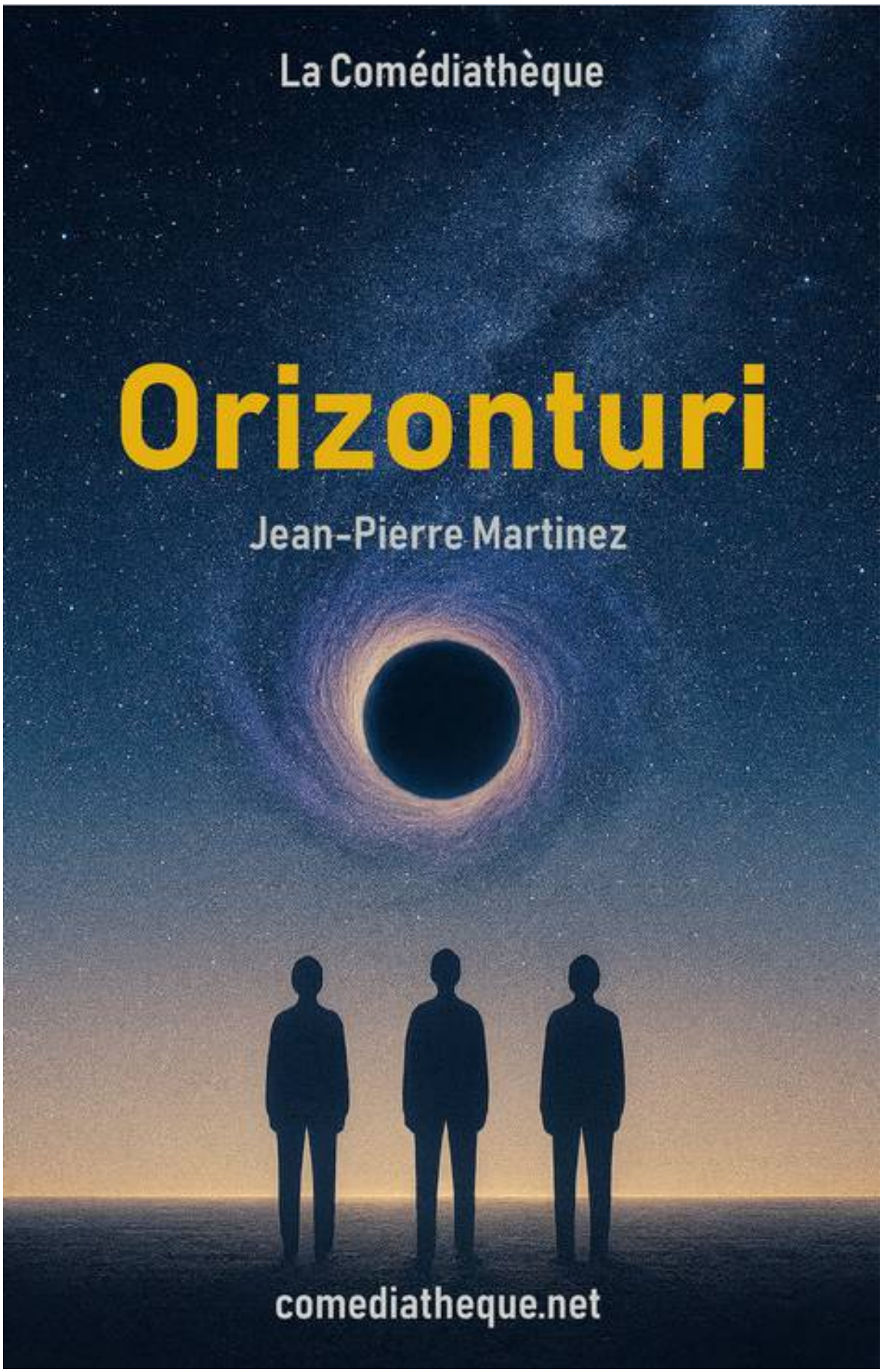
La Comédiathèque
Orizonturi
Jean-Pierre Martinez
comediatheque.net

Textele pieselor lui Jean-Pierre Martinez pot fi citite și descărcate gratuit. Aceasta nu înseamnă însă că reprezentarea lor publică este gratuită.

Orice reprezentație publică, fie ea profesionistă sau de amatori, necesită o autorizație prealabilă și plata drepturilor de autor corespunzătoare.

Jean-Pierre Martinez este membru al SACD *(Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques)*. Pentru orice cerere de autorizare privind reprezentarea unei piese, vă rugăm să contactați autorul prin intermediul site-ului său oficial:

https://jeanpierremartinez.net/ro/contact-3/

Orizonturi

Jean-Pierre Martinez

Traducere și adaptare în limba română: autorul

Într-un ținut al nimănui cu aer de purgatoriu, trei personaje care și-au pierdut memoria privesc spre orizont, căutând răspunsuri la întrebările lor existențiale. Dar despre ce orizont este vorba, de fapt? O tragicomedie sub forma unei reflecții științifice și filosofice asupra ciclului etern al vieții și al morții.

Personaje

Ben

Dom

Max

Personajele pot fi interpretate indiferent de sex; distribuțiile posibile sunt: 3B, 3F, 2B/1F, 1B/2F.

© La Comédiathèque

Scena 1

Trei personaje al căror sex este indiferent (în această versiune, trei bărbați) stau cu fața spre public pe o scenă goală, într-o lumină ireală. Îi vom numi Max, Dom și Ben. Dom, aflat la mijloc, are mâinile și picioarele legate. Toți trei privesc drept înainte, spre fundul sălii, ca și cum ar fixa orizontul.

Max – Vedeți ceva?

Dom – Nu.

Ben – Nu se vede absolut nimic.

Dom – Mă rog, ba da... se vede orizontul.

Max – Da. Dar dincolo de orizont...

Dom – Dincolo de orizont nu se vede nimic. Asta e definiția orizontului, nu?

Ben – Tot ce e mai departe de orizont nu se vede. Așa e.

Max – Din cauza curburii Pământului.

Ben – Asta dovedește că Pământul e rotund. Nu plat.

Dom – Cine a spus că Pământul e plat?

Ben – Nu știu...

Max – Se spun atâtea prostii.

Ben – Și se găsesc întotdeauna câțiva proști care să le creadă.

Dom – Iar printre ei se găsește câte un prost ceva mai puțin prost decât ceilalți, care ridică prostiile astea la rang de religie și se autoproclamă regele proștilor, de drept divin.

Ben – Nu știu dacă puterea inteligenței artificiale are vreo limită, dar prostia naturală e absolut fără margini.

Max – Da... Dacă prostia ar produce electricitate, am fi scăpat de mult de combustibilii fosili.

Ben – Am fi rezolvat problema încălzirii globale și n-am mai fi ajuns aici...

O pauză.

Ben – Dar dacă Pământul ar fi cu adevărat plat, am vedea până la infinit?

Max – În teorie, da. Pe vreme senină...

Dom – Pe vreme senină... Sunt țări unde nici soarele nu se mai vede de fumul fabricilor.

Max – Oricum, am vedea doar obiectele a căror lumină poate ajunge până la noi.

O pauză.

Dom – Bun. Dar Pământul e rotund, suntem de acord?

Ben – Da. Din câte știm...

Dom – Deci nu vedem ce e dincolo de orizont.

Max – Iar cei de partea cealaltă nu ne văd nici ei...

Dom – Ce e dincolo de orizont nu ne privește.

O pauză.

Ben – Și dacă trecem de orizont... ajungem până la urmă de partea cealaltă?

Dom – Păi nu...

Ben – Cum adică nu?

Max – Pentru că orizontul se îndepărtează pe măsură ce ne apropiem de el.

Ben – A, da...

Dom – Și la fel se întâmplă cu cei de cealaltă parte.

Max – Da. Mă rog, presupun... N-am fost niciodată să văd ce se află de partea cealaltă a orizontului. Sau, în orice caz, nu-mi amintesc...

Ben – Cealaltă parte a orizontului... Seamănă puțin cu lumea de dincolo. Nu cunosc pe nimeni care să se fi întors ca să ne spună dacă e într-adevăr mai bine acolo.

Dom – Sau măcar dacă există într-adevăr ceva de partea cealaltă.

Max – Orizontul, în sine, nici nu există. E un efect optic. O graniță mișcătoare între vizibil și invizibil.

Ben – Deci orizontul se deplasează odată cu noi.

Max – Ca lumina farurilor unei mașini. Vezi mereu cam la o sută de metri în față, dar, pe măsură ce mașina înaintează, nu mai vezi același lucru.

Dom – Da... Numai că noi suntem înțepeniți aici, așa că orizontul nostru nu prea are de ce să se schimbe.

O pauză.

Ben – Și la ce distanță e orizontul de noi?

Max – Depinde...

Ben – De ce depinde?

Max – Mai întâi de înălțimea observatorului. Și mai ales de înălțimea punctului de observație. Pentru un copil care privește marea de pe plajă, orizontul e la vreo patru kilometri. Pentru un adult aflat pe un vârf din Himalaya... sau pentru pasagerii unui avion care zboară la zece mii de metri altitudine, poate ajunge până la patru sute de kilometri.

O pauză.

Dom – Deci cei care s-ar afla de partea cealaltă a orizontului, în aceleași condiții de observație, ar vedea același orizont ca noi?

Max – Da. Noi am fi orizontul lor, iar ei ar fi orizontul nostru.

Ben – Înseamnă că suntem mereu orizontul altcuiva.

Dom – Dacă există cineva care să privească în direcția noastră...

O pauză.

Max – Bun. Noi suntem aici, de aceeași parte a orizontului, dar...

Ben – Ce naiba căutăm aici...?

Dom – Nu îndrăzneam să vă întreb...

Ben – Nu știu. Dumneavoastră?

Dom – Nici eu.

Max – Nu-mi amintesc.

Ben – Oare am știut vreodată și am uitat sau...?

Dom – Sau n-am știut niciodată?

Ben – Cine știe...

Dom – Uneori am impresia că-mi amintesc vag ceva...

Max – Da, și eu.

Ben – Ca atunci când te trezești și încerci să-ți amintești visul pe care tocmai îl visai.

Dom – Ai impresia că încă visezi.

Ben – Numai că nu mai știi exact ce.

Max – Ca și cum ai fi încă lucid într-o realitate care tocmai s-a risipit și din care nu-ți mai amintești nimic.

Ben – Exact. Am uitat tot... în afară de faptul că am uitat ceva.

Dom – Opusul senzației de déjà-vu, într-un fel.

Max – A, da?

Dom – La déjà-vu, lucrul e chiar în fața noastră. Doar ne întrebăm dacă nu cumva e o amintire. Când ai uitat un vis, e invers. Știi că există ceva de care ai vrea să-ți amintești, dar nu știi ce.

Max – Da... Și eu simt la fel.

O pauză.

Dom – Uneori am câte un flash...

Ben – Un flash?

Dom – Eram într-un avion, cred.

Max – Într-un avion, sunteți sigur?

Dom – Sau pe un vas de croazieră, nu mai știu.

Ben – Nu e chiar același lucru.

Max – Tot un fel de transport în comun e.

Ben – Un vas de croazieră? Nu e chiar transport în comun, nu?

Max – Poate era un feribot...

Dom – Nu știu de ce, dar îmi amintesc că aveam centură de siguranță.

Ben – Pe vapor nu porți centură de siguranță...

Dom – Poate era un tren.

Max – În tren porți centură de siguranță?

Dom – Atunci trebuie să fi fost un avion. Priveam orizontul care se apropia.

Max – Care se apropia...?

Dom – Știu, e absurd, dar... Mi-era teamă că avionul o să se izbească de linia orizontului.

Max – Da... E complet absurd.

Ben – Poate era un vis.

Dom – Mai degrabă un coșmar, nu?

Ben – Sau poate că acum visăm.

Max – Visele au întotdeauna un sens ascuns.

Ben – Să te izbești cu avionul de linia orizontului... Ce naiba ar putea să însemne?

Dom – Nu știu, era ca și cum...

Max – Ca și cum, împins de trecutul nostru, prezentul s-ar izbi de un viitor care nu s-ar mai îndepărta pe măsură ce ne apropiem de el.

Dom – Da...

O pauză.

Ben – Dar noi eram acolo?

Dom – Nu știu...

Ben – Un avion... Nu-mi amintesc.

Max – Nici eu...

O pauză. Privesc din nou spre orizont.

Ben – Și dacă asta ar fi moartea?

Max – Sau primele clipe ale vieții...

Dom – Să fii conștient că exiști fără să știi cine ești, într-o lume care nu are niciun sens.

Max – Se pare că existența chiar precedă esența...

Dom – Și că, chiar și când nu mai ai esență, tot mai ai o existență.

Ben – Da... Mă simt... ca într-o mașină veche rămasă fără benzină, în toiul nopții, în mijlocul deșertului, scrutând orizontul cu farurile și sperând să văd în depărtare un tip care vine cu câte o canistră în fiecare mână.

Dom – Așteptând ca bateria să se descarce de tot și farurile să se stingă pentru totdeauna, înainte să apară Salvatorul.

O pauză.

Max – Dar noi...? Noi trei ne cunoaștem sau...?

Ben – Nu cred... Sau da?

Dom – Am o vagă senzație de déjà-vu, dar...

Max – Fața dumneavoastră nu-mi spune absolut nimic.

Ben – Nici mie.

Max – De fapt... nici fața mea nu-mi spune mare lucru...

Ben – Dar cum vă cheamă?

Max – Nu știu... Nu mă cheamă nimeni. La ce-ar folosi? Sunt deja aici...

Dom – Bine... Dar ceilalți cum vă spun?

Max – Ceilalți? Care ceilalți? Nu vă cunosc decât pe dumneavoastră. Și nici de asta nu sunt sigur. Pe dumneavoastră cum vă cheamă?

Ben – Nu știu... N-am auzit niciodată pe nimeni chemându-mă.

Dom – Nici eu. Sau poate n-am auzit. Oricum, n-am răspuns niciodată...

Max – Bun. Deci nici nu ne chemăm.

Ben – De ce ne-am chema, dacă suntem deja aici?

Max – Și oricum nu putem pleca nicăieri.

Dom – Mai ales eu...

Max – Dumneavoastră?

Dom – N-ați observat nimic?

Max – Nu.

Dom – Sunt legat!

Max – Ia uite, așa e... Chiar e legat...

Ben – A, da, eu... Nici nu observasem.

Dom – Și atunci...?

Max – Atunci ce?

Dom – Acum că ne-am prezentat... Ați putea să mă dezlegați? Dacă nu vă deranjează prea tare...

Max – Da, da, sigur, o să... o să vă dezlegăm...

Max se pregătește să-l dezlege.

Ben – Stați puțin, nu chiar așa de repede...

Dom – Ce mai e acum?

Ben – De ce v-au legat, în primul rând?

Dom – De ce? De unde să știu eu... Sunt ca dumneavoastră, nu-mi amintesc nimic...

Ben – Da, dar...

Dom – Dar ce?

Ben – E cam prea ușor așa...

Dom – Ușor...?

Max – Dacă v-au legat, trebuie să existe un motiv, nu?

Dom – Un motiv...? Ce motiv?

Ben – Nu știu... Nu legi oamenii așa, fără niciun motiv.

Dom – Hai, dezlegați-mă odată!

Max – Poate sunteți periculos...

Dom – Periculos pentru cine?

Max – Pentru ceilalți...

Ben – Adică pentru noi...

Dom – Da... Sau poate dumneavoastră sunteți periculoși.

Ben – Noi?

Dom – Poate dumneavoastră m-ați legat.

Ben – Și de ce am fi făcut asta?

Dom – Cine știe... Poate m-ați răpit ca să cereți o răscumpărare... sau altceva.

Max – Da, e o posibilitate...

Ben – Dar e la fel de posibil ca dumneavoastră să fiți un nebun periculos. Sau chiar un infractor recidivist.

Max – Până ne lămurim, o să vă lăsăm legat deocamdată...

Ben – Aveți dreptate. E mai prudent.

Dom – Glumiți?

Ben – Poate ne revine ceva în minte puțin mai târziu și atunci vedem.

Dom – Ce să ne revină? De exemplu?

Max – O amintire, nu știu...

Ben – Poate până la urmă apare ceva sau cineva la orizont...

Max – Deși, deocamdată, trebuie să recunoaștem că e destul de liniște în direcția aia...

Ben – Da... Liniștea dinaintea furtunii sau...

Dom – Liniștea dinaintea unei linişti şi mai mari.

Întuneric.

Scena 2

Lumină.

Max – Fir-ar să fie! Și eu tocmai am avut un flash...

Dom – Ei, poftim...

Ben – Și?

Max – Eram la volanul unei mașini...

Dom – Al unei mașini, sunteți sigur?

Max – Nu...

Ben – Aveați centura de siguranță?

Max – Nu... Nu cred...

Dom – Atunci probabil nu era o mașină.

Ben – Poate un avion...

Dom – La volanul unui avion?

Max – Am spus la volan, dar... poate eram la manșă... Asta e, eram la comenzile unui avion...

Dom – Și atunci...?

Max – Totul mergea bine și apoi... la un moment dat, s-au aprins toate luminile deodată pe bord. Un pom de Crăciun, cum îi spunem noi în jargonul piloților...

Ben – Pom de Crăciun...?

Max – Când încep să clipească toate becurile de avertizare... și începe să miroasă a brad.

Dom – Urăsc Crăciunul. Ar trebui să sărbătorească o naștere, adică viața. Mie îmi amintește de moarte. Dumneavoastră nu?

Max – În filosofiile orientale, viața și moartea formează un ciclu fără sfârșit. Murim doar ca să renaștem, sub o altă formă, dar tot aici, pe lumea asta. Numai în gândirea occidentală moartea e o plecare definitivă spre o presupusă lume de dincolo. Și, pentru cei care nu cred în paradis, un sfârșit absolut...

Dom – Poate de asta Crăciunul miroase a moarte... Și unele sicrie se fac tot din lemn de brad. Până și Pruncul divin e deja un cadavru în devenire.

Ben – Bun, erați la comenzile unui avion... Și după aceea?

Max – Nimic... Nu-mi mai amintesc nimic...

Ben – Dacă dumneavoastră erați pilotul, poate din cauza dumneavoastră ne-am prăbușit...

Dom – Pentru că și dumneavoastră erați în avionul ăsta?

Ben – Nu-mi amintesc. Cel puțin nu deocamdată...

Max – Credeți că ne-am fi putut prăbuși?

Ben – Ar explica destul de multe...

Dom – Vi se pare...?

Max – Ar explica de ce suntem morți.

Ben – Credeți că suntem morți?

Max – Cât timp ne întrebăm dacă suntem morți, înseamnă că încă nu suntem, nu?

O pauză.

Ben – Nu auziți un zgomot?

Dom – Un zgomot?

Ben – Ca zgomotul unui izvor.

Max – Asta e. Ca susurul liniștitor al unui izvor, undeva la țară.

Ben – Sau ca zgomotul oxigenului într-un spital, când trece sub presiune prin sistemul de umidificare înainte să fie inhalat.

Max – Da... Și asta...

Ben – E adevărat, seamănă destul de mult.

Dom – Atunci am fi într-un spital?

Max – În comă...?

Dom – Sau cu Alzheimer, în stadiu terminal...

Ben – Da, e o posibilitate serioasă...

Max – Poate v-au legat ca să vă protejeze de dumneavoastră înșivă.

Dom – De mine însumi?

Ben – Ca să nu cădeți sau...

Max – Să nu încercați să fugiți...

Ben – Sau să vă faceți rău.

Max – Cu atât mai mult motiv să nu-l dezlegăm...

Dom – Mulțumesc... Foarte drăguț din partea dumneavoastră că vă preocupați de siguranța mea.

Ben – Da, dar noi...? De ce n-am fi și noi legați?

Max – Poate noi nu suntem chiar atât de afectați ca el.

Dom – Atunci am împărți același salon?

Ben – Trei într-un salon de spital, nu e cam mult?

Dom – Probabil nu ne permiteam condiții mai bune...

O pauză.

Ben – Poate am venit doar să-l vizităm la spital.

Max – Da... Să-i fim alături în ultimele clipe.

Ben – Să ne luăm rămas-bun înainte să plece în ultima călătorie spre lumea de dincolo.

Dom *(ironic)* – Mulțumesc, sunt profund mișcat...

Ben – Dar atunci noi de ce nu ne amintim nimic?

Dom – Toată povestea asta nu stă în picioare.

Max – Nu... Nici noi nu prea stăm în picioare.

O pauză.

Ben – Oxigen...

Max – Și în avioane, dacă apare o problemă, cade din tavan o mască de oxigen.

Ben – Da, cel puțin așa spun însoțitoarele de bord. Dar nimeni n-a văzut vreodată o mască de oxigen căzând din tavanul unui avion.

Max – Sau cei care au văzut nu mai sunt aici ca să povestească...

Dom – O problemă... Adică un risc de prăbușire...?

Ben – Asta nu explică de ce noi nu aveam centurile puse...

Max *(către Dom)* – Și sunteți absolut sigur că aceea era o centură de siguranță...?

Dom – Ce altceva putea să fie?

Max – Nu știu... O centură cu explozibil...?

Dom – O centură cu explozibil...?

Ben – Asta ar explica prăbușirea avionului.

Max – Și dacă sunteți un terorist periculos, ar explica și de ce v-au legat.

Dom – Înainte sau după ce m-am aruncat în aer...?

Ben – Și de ce s-ar arunca cineva în aer într-un avion?

Max – Cine știe...

Dom – Ca să protestez împotriva amprentei de carbon catastrofale a transportului aerian, poate... *(Ceilalți doi îl privesc îngroziți.)* Glumesc...

O pauză.

Max – Ați spus mai devreme că vă era teamă să nu ne prăbușim în linia orizontului.

Dom – Da... Era o metaforă, presupun...

Max – Și dacă nu era o metaforă?

Ben – Ce vreți să spuneți?

Max – Poate l-au legat... ca să nu dispară dincolo de orizontul evenimentelor.

Dom – Orizontul evenimentelor...?

Max – E un concept de astrofizică destul de fascinant. Orizontul evenimentelor e marginea unei găuri negre. Granița dincolo de care gaura neagră, dacă te apropii prea mult, absoarbe tot. Materia unei stele întregi, de exemplu, dar și lumina ei.

Dom – Și unde se duce materia asta?

Max – Nu știm... Ce e sigur e că atunci când intri într-o gaură de memorie...

Ben – Vreți să spuneți într-o gaură neagră, presupun...

Max – N-am spus asta?

Dom – Ați spus o gaură de memorie.

Max – A, da...? Nu-mi amintesc...

Ben – Bun... Și?

Max – Ce e sigur e că tot ce intră într-o gaură neagră nu mai iese niciodată.

Ben – Cel puțin nu pe partea asta a orizontului evenimentelor.

Max – Da...

Ben – Poate iese pe partea cealaltă.

Max – Poate... Dacă există o parte cealaltă.

Ben – Trebuie să existe, nu? Dacă nimic nu se pierde și nimic nu se creează, trebuie să existe ceva la celălalt capăt al tunelului.

Dom – În fond, o gaură neagră seamănă puțin cu moartea.

Ben – E adevărat că moartea e descrisă adesea ca un tunel.

Dom – Nu se știe de ce, fiindcă nimeni nu s-a întors vreodată din presupusul tunel ca să ne descrie intrarea... și cu atât mai puțin ieșirea.

Ben – Încă o expresie...

Max – Da... Nu știm unde duce tunelul ăsta sau măcar dacă există, dar un lucru e sigur: nu mai ieși niciodată pe partea pe unde ai intrat.

Ben – Poate v-au legat ca să nu fiți aspirat în tunel.

Max – Sau în gaura neagră, dacă preferați.

Dom – Ce...?

Ben – Spuneați că erați într-un avion, prins de scaun cu o centură de siguranță...

Max – Poate ca să nu fiți aspirat în vid în caz de depresurizare.

Dom – În cazul ăsta, mai bine m-ați dezlega. Pentru că, sincer... asta nu e viață, nu?

Ben – E mai bine decât nimic.

Dom – Vi se pare? Repetăm la nesfârșit aceleași fraze fără sens.

Ben – Am uitat aproape tot, în afară de faptul că există lucruri pe care ar trebui să ni le amintim.

Dom – Prefer să fiu aspirat în vid odată pentru totdeauna. Și dacă la celălalt capăt al tunelului totul începe din nou identic, măcar nu-mi voi aminti nimic și voi redescoperi plăcerea de a mă mira.

Ben – Dacă stai să te gândești, nu greșește cu totul... În cel mai bun caz suntem între viață și moarte. Nu putem rămâne așa. Mai bine să terminăm odată, sperând că după moarte ne așteaptă o altă viață. Ce avem de pierdut?

Max – Riscul ca viața care ne așteaptă să fie și mai rea decât cea pe care ne pregătim s-o părăsim...

Ben – Hai să-l dezlegăm.

Îl dezleagă.

Dom – Mulțumesc.

Ben – Și acum?

Dom – Ce?

Ben – Nu s-a întâmplat absolut nimic.

Max – Nu. Vidul nu v-a aspirat. Și nici pe noi.

Ben – Moartea nu ne-a luat cu ea.

Dom – Și suntem tot aici.

Ben – Sau poate suntem deja morți toți trei și am trecut de partea cealaltă...

Max – Din păcate, și asta e o posibilitate serioasă...

Ben – Parcă îmi amintesc și eu ceva...

Dom – A, da...?

Max – Nu spuneți asta doar ca să ne faceți plăcere...?

Ben – Stați... Nu... Mi-a zburat din minte...

O pauză.

Dom – Tot nu se vede nimic venind dinspre orizont.

Ben – Nu. Nimeni cu o canistră sau măcar cu un bidon de benzină.

Dom – Și ce-am face cu ele?

Ben – Nici măcar nu avem mașină.

Max – Dacă ăsta e orizontul evenimentelor, nimic nu va mai veni vreodată din direcția aceea.

Dom – În cazul ăsta, o să ne plictisim aici până ne ia naiba... (Ceilalți doi îl privesc scandalizați.) Nu de alta, dar niciunul dintre dumneavoastră nu e tocmai un mare comic.

Ben – E adevărat că ne lipsește puțină perspectivă, nu?

Dom – Da, putem spune că orizontul nostru e cam blocat.

Max – Se spune că, pe măsură ce te apropii de o gaură neagră, timpul încetinește.

Dom – Atunci trebuie să fi căzut deja în ea, pentru că am impresia că timpul s-a oprit...

O pauză.

Max – Știați că dincolo de o anumită limită universul se îndepărtează de noi atât de repede, încât lumina lui nu va mai putea ajunge niciodată până la noi?

Dom – Și iar începe...

Ben – Deci cea mai mare parte a universului ne va rămâne pentru totdeauna inaccesibilă și necunoscută?

Dom – Sunteți astrofizician?

Max – Nu cred. Probabil am citit undeva.

Ben – Aveți niște lecturi ciudate...

Max – Oricum, de orizontul ăsta chiar nu vom putea trece niciodată.

Ben – Iar cei care s-ar afla de partea cealaltă nu ne-ar putea vedea nici ei vreodată.

Dom – În fond, e versiunea științifică a lumii de dincolo.

Max – Da...

Ben – Dar nimic nu spune că ajungem acolo după ce murim.

Dom – Cine știe...

Max – Știați că aceeași particulă se poate afla în două locuri diferite în același timp, în funcție de cine o observă primul?

Ben – Cam ca adevărul...

Dom – Poftim?

Max – Nu mai știu cine a spus: «Adevăr dincoace de graniță, minciună dincolo.»

Dom – Cel mai rău cu citatele e când nici măcar nu-ți mai amintești pe cine citezi.

Ben – Realitatea e aceeași pentru toți, dar, în funcție de cine o privește, poate apărea aici ca adevăr și dincolo ca iluzie.

Dom – Chiar începeți să-mi dați dureri de cap.

O pauză.

Max – De ce îmi amintesc ce este orizontul evenimentelor, dar nu-mi mai amintesc cum mă cheamă?

Ben – Poate că, atunci când ne apropiem de moarte, ne amintim doar lucrurile importante.

Dom – Și vi se pare că numele nostru nu e important?

Max – Numele... e ca un număr care ni se atribuie la naștere. Un număr personal de identificare, de exemplu...

Ben – Sau numărul unei camere de hotel.

Max – Numărul camerei servește mai ales ca să-ți primești micul dejun dimineața.

Ben – Micul dejun ne obligă să ne amintim numărul camerei.

Dom – Iar numărul ne ajută să găsim camera seara, ca să dormim.

Max – Când pleci definitiv, predai cheia la recepție și uiți numărul...

Dom – Ca să te pierzi din nou în mulțimea anonimă.

Ben – Până găsești o altă cameră, într-un alt hotel.

Dom – Sau o altă casă, într-un cartier nou.

Ben – Pe o altă planetă...

Max – Cu un alt număr.

Ben – Și cu niște vecini care să ne amintească cine suntem și cum ne cheamă.

Max – E adevărat, încă de la naștere, ceilalți sunt cei care decid în mare parte identitatea noastră. Starea noastră civilă.

Ben – Cam ca particulele despre care vorbeați mai devreme. Cei care ne privesc definesc felul în care existăm.

Dom – Mai ales părinții. Familia.

Ben – Ei hotărăsc cine suntem.

Dom – Cum ne cheamă.

Ben – Unde locuim.

Dom – Ce limbă vom vorbi.

Max – Ce religie vom practica.

Ben – Ca să afli cine ești, e suficient să-i întrebi pe ceilalți.

Dom – Pe cei care ne cunosc, în orice caz.

Max – Și chiar când am uitat cine suntem și cum ne cheamă, există întotdeauna cineva care n-a uitat și ne poate spune.

Ben – Chiar când ne-am pierdut memoria.

Max – Chiar când suntem în comă.

Ben – Chiar când suntem deja morți.

Dom – Până în ziua în care mor și toți cei care ne-au cunoscut.

Max – Da. Suntem, în mare parte, ceea ce decid ceilalți că suntem.

Ben – Și știm despre noi înșine abia ceva mai mult decât știu ceilalți despre noi.

Max – Uneori chiar mai puțin.

Ben – «Devino ceea ce ești»... Da, sigur. Mai degrabă devino ceea ce se așteaptă ceilalți să fii.

Dom – Un bun enoriaș.

Ben – Un bun cetățean.

Max – Un soldățel cuminte.

Ben – Cine a spus «Eu este un altul»?

Dom – Nu mai știu. Dar mai bine tăcea naibii din gură.

Ben – Oricum, ne naștem, murim...

Max – Iar după moarte... ne topim din nou în mulțime.

Dom – Când plecăm, nu luăm nimic cu noi și mai ales nu amintirea faptului că am existat.

Max – Iar când revenim la viață, ne prezentăm din nou la recepție ca să ni se atribuie alt număr...

Ben – Un alt eu...

Întuneric.

Scena 3

Lumină.

Max – Oare cât o fi ceasul...?

Ben – Habar n-am...

Dom – Ce importanță are? Aveți vreun tren de prins?

Ben – Sau un avion...

Max – Aveți dreptate. Dacă suntem morți, nu ne mai trebuie ceas...

Dom – Oricum, nu cunosc pe nimeni care să fi cerut să fie îngropat cu ceasul la mână.

O pauză.

Ben – De data asta îmi amintesc...

Dom – Ce?

Ben – Numărul camerei mele!

Dom – Fir-ar să fie...

Ben – Era 2108.

Dom – A, da...?

Ben – Mă văd ajungând dimineața la bufetul hotelului din aeroport și spunând cu mândrie cerberului de la intrare: camera 2108.

Dom – Cu mândrie?

Ben – Îmi amintesc pentru că m-am născut pe 21 august. Deci 2108.

Max – A, da...

Dom – Deci vă amintiți data nașterii.

Ben – Nu, dar îmi amintesc că numărul camerei era data mea de naștere. 2108...

Max – Din ce an?

Ben – Asta chiar nu... Numărul camerei avea doar patru cifre.

Dom – Asta nu ne spune dacă erați în avion cu noi.

Ben – Totuși, parcă da.

Dom – Sper că nu spuneți asta doar ca să ne ridicați moralul...

Ben – Pentru că, dacă avionul chiar s-a prăbușit...

Max – Ce vă face să credeți că erați în avion?

Ben – Îmi amintesc numărul locului.

Dom – A, da, aveți o memorie excelentă pentru cifre...

Ben – Îmi amintesc pentru că era locul 666.

Max – Credeam că companiile aeriene nu atribuie niciodată numărul 666 vreunui loc.

Ben – Se pare că nu e o regulă absolută. De altfel, o întrebasem pe însoțitoarea de bord dacă pot schimba locul.

Dom – În același timp, să schimbi locul într-un avion ca să alungi ghinionul e cam ca și cum ai schimba șezlongul pe Titanic ca să eviți naufragiul...

Max – Oricum, locul 666 nu v-a purtat noroc.

Dom – Se poate spune chiar că ne-ați purtat ghinion și nouă...

O pauză.

Ben – Nu mai aud oxigenul...

Max – Poate nu mai e suficient oxigen pentru toată lumea.

Ben – Pe Pământ, vreți să spuneți?

Max – Sau în spitalul ăsta...

Dom – Poate ne simțim mai bine și nu mai avem nevoie.

Max – Sau poate suntem morți și nu mai avem nevoie.

O pauză.

Ben – Ați pomenit mai devreme de Himalaya...

Max – A, da...?

Ben – Când vorbeați despre distanța până la orizont.

Dom – Și?

Ben – Nu știu... Îmi revine și imaginea asta. Noi trei, legați în coardă, pe acoperișul lumii.

Dom – Acoperișul lumii?

Max – Așa i se spune Himalayei, cred.

Ben – Nu vă spune nimic imaginea asta?

Dom – Nu... Absolut nimic.

Ben – La opt mii de metri altitudine, oxigenul devine foarte rar.

Max – Și poți avea chiar halucinații...

Dom – Deci acum am fi în vârful Himalayei...

Max – Asta ar explica și coarda...

Ben – Coarda...?

Max – Dacă eram legați în coardă cu el...

Ben – Înțeleg... Poate a căzut și am tăiat coarda care ne lega de el ca să nu fim trași și noi în prăpastie...

Dom – Mulțumesc... Sunteți niște camarazi adevărați...

Max – Atunci el ar fi singurul dintre noi trei care e cu adevărat mort...?

Ben – Dacă nu cumva, până la urmă, ne-a tras și pe noi după el...

O pauză.

Ben – Cum îți dai seama că ești mort?

Dom – Nu-ți dai.

Max – Să fii mort e ca și cum ai fi prost: tu nu știi, ceilalții sunt cei care suferă.

Dom – Parcă am mai auzit fraza asta tâmpită.

Ben – Da, și eu...

Dom – Ăsta e destinul nostru. Să repetăm la nesfârșit aceleași tâmpenii pe care le repetă contemporanii noștri.

Ben – Sau pe cele pe care le repetau deja strămoșii noștri.

Max – Fiecare dintre noi are iluzia că e un individ unic, dar cât din individualitatea noastră ne aparține cu adevărat?

Ben – Criticăm inteligența artificială, dar nici măcar prostia noastră naturală nu ne aparține cu adevărat. Am moștenit-o de la toți proștii care au fost înaintea noastră și de la toți cei care ne înconjoară.

O pauză.

Ben – Atunci, dacă suntem morți, în curând o să ni se dea un nou număr de cameră.

Dom – De cameră mortuară, vreți să spuneți?

Ben – Mă gândeam mai degrabă la... o nouă identitate. O nouă existență...

Dom – O pagină albă pe care să scriem o poveste nouă.

Max – Conștiință fără amintiri.

Ben – Un calculator cuantic din care au fost șterse toate datele, recondiționat înainte să fie dat altcuiva.

Max – O să vedem.

Dom – Da, dar când?

Ben – Când vom fi uitat totul, presupun. Când vom fi complet morți.

Dom – Complet morți... Ori ești mort, ori ești viu, nu?

Max – Poți fi și mort, și viu în același timp. Ca pisica lui Schrödinger.

Ben – Vorbiți despre pisicile alea despre care se spune că au nouă vieți?

Max – Vorbesc despre misterul științific și filosofic din inima fizicii cuantice: cât timp n-am deschis cutia în care se află pisica, ea poate fi și moartă, și vie.

Dom – N-am înțeles nimic... În afară de faptul că și dumneavoastră începeți să vă repetați...

Ben – Asta spuneați mai devreme. Ceilalți ne definesc identitatea. Nu suntem decât particulele elementare ale unei conștiințe colective.

Max – Și dacă într-o zi nu vor mai exista ceilalți...?

Dom – Nu vor mai exista ceilalți...?

Ben – Când Soarele va înghiți Pământul, peste cinci miliarde de ani, iar omenirea va dispărea.

Dom – Sau mult mai devreme... Când omenirea va reuși să facă nelocuibilă singura planetă pe care poate trăi.

Ben – Atunci nu va mai fi moartea unui om sau a unui miliard de oameni, ci moartea omenirii. Moartea conștiinței colective.

Max – Iar dacă, așa cum cred unii idioți, noi suntem singurele ființe inteligente din univers, ar însemna pur și simplu moartea conștiinței.

Dom – Cum să ne imaginăm că această conștiință nu ar renaște undeva, sub o altă formă?

O pauză.

Ben – Acum îmi revine... Nu era un avion. Era o navă spațială.

Max – Eu eram căpitanul.

Ben – Iar eu eram secundul dumneavoastră.

Dom – Eram doar trei la bord.

Ben – Ultimii trei supraviețuitori ai unei omeniri pe moarte.

Max – Ne îndreptam spre o planetă posibil locuibilă...

Dom – Care s-a dovedit a fi o gaură neagră.

Ben – O eroare de calcul a computerului de bord, probabil.

Max – Dacă nu cumva a făcut-o intenționat.

Dom – Intenționat?

Max – O inteligență artificială care ar fi vrut să scape odată pentru totdeauna de ce mai rămăsese din omenire.

Ben – Oricum, când ne-am trezit din lunga hibernare, era deja prea târziu ca să mai scăpăm de atracția acelei găuri negre supermasive.

Max – Deci am fi pe punctul de a fi absorbiți de gaura neagră...

O pauză.

Dom – Tot mai rămâne un mister...

Ben – Care?

Dom – De ce aveați locul 666 dacă eram doar trei la bord...?

Max – Aveți dreptate... Misterul se adâncește...

Dom – Eram într-un salon de spital pe punctul de a muri, în vârful Everestului pe punctul de a cădea într-o prăpastie...?

Ben – Agățați de o plută pe cale să se scufunde, încercând să traversăm spre o lume mai bună...?

Max – Într-un avion pe cale să se prăbușească sau într-o navetă spațială pe cale să fie absorbită de o gaură neagră?

Ben – E una sau alta?

Dom – Sau toate deodată.

Max – Totul se amestecă în mintea noastră.

Dom – Ca apa murdară dintr-o chiuvetă, prinsă în vârtejul care o trage spre canalizare înainte de marea reciclare.

Ben – Trecuturile noastre.

Dom – Prezenturile noastre.

Max – Viitorurile noastre.

Ben – Nu mai știm.

Dom – Nu știm.

Max – Nu știm încă.

Întuneric.

Scena 4

Lumină.

Dom – Parcă orizontul s-a apropiat și mai mult...

Ben – Când ne va ajunge din urmă, vom trece de partea cealaltă.

Dom – Dacă există cu adevărat o parte cealaltă...

Ben – E doar o expresie...

Max – Da... Expresiile astea gata făcute care gândesc în locul nostru.

Dom – Limba e o fereastră deschisă spre lume. Dar e și un grilaj care ne închide în singura realitate pe care simțurile noastre o pot percepe, mintea noastră o poate concepe și limbajul nostru o poate descrie.

Ben – Atunci ar trebui să inventăm o limbă nouă...?

Dom – Sau să ne ținem naibii gura, e și mai simplu. De unde vine nevoia asta de a vorbi fără să spunem nimic?

Ben – Animalele se limitează la nevoile de bază. Mi-e foame. Am chef să mă fut.

Dom – Mai merită să știi ceva dacă, până la urmă, nu vei ști niciodată totul?

Max – Dar odată ce am început să vorbim, mai putem să ne oprim?

Ben – Cât timp vorbim, înseamnă că încă nu suntem morți.

Max – Atunci să continuăm să vorbim...

Ben – Până în ziua în care cuvintele noastre nu vor mai avea niciun sens.

Dom – Până în ziua în care tot ce vom putea spune nu va mai fi decât un citat din ce au spus alții înaintea noastră.

Max – Iar tot ce vom putea face nu va mai fi decât o comemorare a ceea ce au făcut alții înaintea noastră.

Ben – Mi-e teamă că ziua aceea a venit deja.

Dom – Ei bine, eu nu mai spun nimic. Și nici nu vă mai ascult. Acum că nu mai sunt legat, o să merg spre orizontul ăla, oricare ar fi el...

Ben – Atunci nu ne mai vedem? Păcat, începusem să mă atașez de dumneavoastră...

Dom – Serios?

Ben – Nu. Cred că era încă o expresie.

Max – Poate ne vom revedea de partea cealaltă. Dar vom fi uitat totul.

Ben – Și nu ne vom recunoaște.

Dom – Toate legăturile care ne unesc cu ceilalți se vor fi desfăcut.

Max – Va trebui să legăm altele. Ca să încercăm să existăm din nou. Într-o altă omenire.

Ben – În cel mai bun caz, dacă ne vom revedea vreodată, vom avea doar o stranie senzație de déjà-vu...

Dom – Atunci nu vă spun la revedere...

Dom se pregătește să înainteze spre marginea scenei.

Ben – Stați! Vin cu dumneavoastră...

Dom nu pare încântat.

Dom – Sunteți sigur...?

Max – Și eu... N-o să rămân aici singur... Ca un prost.

Cei trei iau legăturile cu care fusese legat Dom și se leagă unii de alții, ca alpiniștii din aceeași coardă.

Dom – Atunci s-a spus tot.

Ben – E sfârșitul Istoriei.

Max – Al acestei povești, în orice caz...

Dom – Să mergem împreună spre orizontul acela luminos.

Ben – În coardă... și mână în mână. Pentru marele salt în necunoscut.

Dom – Sperând că orizontul duce spre o lume nouă.

Ben – O lume mai bună.

Max – Dacă nu cumva e aceeași ca asta.

Ben – Poate că universul nostru nu e, până la urmă, decât o șosetă veche pe care o întoarcem pe dos la nesfârșit.

Max – La fiecare întoarcere, interiorul devine exterior. Dar rămâne aceeași șosetă.

Dom – Măcar vom fi uitat totul.

Ben – Și ne vom putea mira din nou că suntem vii.

Înaintează spre public privind în depărtare, ca și cum s-ar pregăti să sară în sală. Dar Dom se oprește, iar ceilalți odată cu el.

Dom – O să râdeți, dar de data asta chiar mi se pare că văd ceva venind la orizont.

Ben – A, da, și eu.

Dom – Sau mai degrabă pe cineva...

Max – Un bătrân cu barbă și un mănunchi de chei?

Dom – Cu barbă, da. Și cu câte o canistră în fiecare mână...

Toți fixează orizontul.

Ben – Deci asta era, până la urmă? Nu era o metaforă...

Max – Am rămas fără benzină în mijlocul pustietății și unul dintre noi a plecat să aducă benzină...

Ben – Parcă îmi aminteam că la început eram patru.

Max – E adevărat că în deșert vezi miraje...

Ben – Și insolația te poate face să delirezi...

Dom – Atunci ar fi doar încă o halucinație...?

Max – Oricum, se pare că mai avem câteva evenimente la orizont...

Ben – Și atunci ce facem?

Max – Ne-a mai rămas existența.

Dom – Să vedem cum merge cu puțină benzină.

Lumina începe să scadă treptat.

Ben – A, cred că și bateria a ajuns la capăt...

Max – Da... Farurile încep să se stingă.

Dom – Din păcate, n-o să apucăm să-l vedem pe Salvatorul nostru venind.

Max – Să nu ne pierdem totuși speranța.

Ben – Aveți dreptate... Numai credința ne mântuiește...

Dom – Încă o frază gata făcută...

Ben – Da...

Muzică potrivită momentului (eventual muzică sacră) în timp ce lumina se stinge treptat. Întuneric.

Sfârșit.

DESPRE AUTOR

Jean-Pierre Martinez s-a născut în 1955 la Auvers-sur-Oise, în Franța. În tinerețe a fost baterist în mai multe formații rock, apoi a lucrat ca semiolog în domeniul publicității. Ulterior a devenit scenarist de televiziune, înainte de a se consacra teatrului și dramaturgiei.

A scris aproximativ o sută de scenarii pentru televiziune și, până în prezent, a publicat 123 de piese de teatru. Comediile și piesele sale au fost traduse în numeroase limbi și sunt reprezentate în Franța și în peste o sută de țări din întreaga lume.

Opera lui Jean-Pierre Martinez abordează, prin umor, satiră, absurd și uneori comedie neagră, teme precum societatea contemporană, relațiile umane, puterea, hazardul și identitatea.

Textele integrale ale pieselor sale pot fi citite și descărcate gratuit de pe site-ul său oficial. Orice reprezentație publică necesită însă o autorizație prealabilă.

Link către pagina pieselor traduse în limba română

https://jeanpierremartinez.net/ro/piese-de-teatru-in-romana-jean-pierre-martinez/

DREPTURI DE AUTOR ȘI REPREZENTARE

Autor: Jean-Pierre Martinez
Traducere și adaptare în limba română: autorul

Textul acestei opere este protejat de legislația privind drepturile de autor. Este interzisă reproducerea, distribuirea, publicarea, adaptarea sau modificarea, integrală sau parțială, a operei fără acordul prealabil al autorului.

Această piesă poate fi citită și descărcată gratuit pentru uz personal.

Orice reprezentație publică, profesionistă sau de amatori, necesită însă o autorizație prealabilă și plata drepturilor de autor corespunzătoare.

Drepturile lui Jean-Pierre Martinez sunt administrate prin **SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques)**.

Pentru orice solicitare privind autorizarea unei reprezentații sau drepturile de autor, vă rugăm să utilizați site-ul oficial:

Link către pagina de contact
https://jeanpierremartinez.net/ro/contact-3/

Avignon – octombrie 2026

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită